

Korkunun doğru yönü

Ankara'dan bayan okuyucumuz: “Bir kitapta korkunun küfür olduğunu okudum. Korku küfür olabilir mi? Bende bazen çok titizlik ve cesaretsizlik halleri hâkim oluyor. Bunların korku ile bir bağlantısı var mı?”

Korku lügatte tehlike anında duyulan endişe, kaygı, tasa, ürküntü ve dehşet alma hâli olarak açıklanmıştır. Korku ile küfrü birebir özdeşleştirmek doğru değildir. Korku çok yersiz ve gereksiz olsa bile, küfür sayılmaz. Çünkü küfür, Allah'ı ve Allah'a ait değerleri “inkârdan” başka bir şey değildir.

Korkunun insan fitratına yerleştirilmiş bir duygudan ibaret olduğunu beyan eden Üstad Bedüzzaman Hazretleri, korkuyu yöneldiği makam itibariyle iki grupta inceler: Bedüzzaman'a göre korku ya halka, ya da Hâlık'a dönük olarak yaşanır. Yani insan ya Allah'ın yarattıklarından korkar, ya da Allah'tan. Üçüncü bir ihtimal yoktur.

Kur'ân insanları Allah korkusuna çağırır. Rabb'inden “korkan” kimseye “iki Cennet” vaad eden¹ Cenâb-ı Hak başka bir âyette, “Benden korkun!”² buyurur. Bir başka âyette ise, “Allah Kendisinden korkmanızı emrediyor.”³ buyurulur.

Peygamber Efendimiz de (asm) bizi Allah korkusuna çağırıyor: “Bir mü'minin kalbinde korku ile ümit birlikte bulunursa, muhakkak Aziz ve Celil olan Allah ona umduğunu verir, korktuğundan da emin kılar.” 4 buyuran Allah Resûlü (asm), bir hadis-i kudsîde de, Allah'ın şu sözünü naklediyor: “İzzetime ve celâlime yemin ederim ki, bir kuluma iki emniyeti ve iki korkuyu birden vermem: Kulum dünyada azabımdan emin olursa, kullarımı topladığım Kıyamet Günü'nde ona korku veririm. Kulum dünyada Benden korkarsa, kullarımı topladığım gün onu azabımdan emin kılarım.” 5

Allah'tan korkmanın, O'nun rahmetinin şefkatine yol bulup sığınmak demek olduğunu kaydeden Üstad Saîd Nursî Hazretleri, korkunun bir kamçı olduğunu ve kişiyi Allah'ın rahmet kucağına attığını beyan eder. Bedüzzaman'a göre, Allah

korkusu ile Allah'ın merhametine, mağfiretine, affına, sevgisine, şefkatine, rahmetine, re'fetine ve yumuşak huyluluğuna ulaşılır. Bir anne yavrusunu korkutmakla, nasıl ki, onu şefkat sinesine çekmiş olur. Öyle ki, anne korkusu yavru için gayet lezzetlidir. Çünkü bu korku kendisini annesinin sıcak kucağına çekiyor. İşte, bütün annelerin şefkatlerini toplasanız, Allah'ın rahmetinin sadece bir pırıltısından ibaret kalır. Öyleyse sonsuz şefkat ve hadsiz merhamet Sahibi olan Allah'tan korkmakta büyük bir "lezzet" olduğu böylece ortaya çıkmış oluyor. Üstelik Allah'tan korkan, Allah'tan başkasının çirkin, neticesiz, musîbetli ve belâlı korkularından da kurtulmaktadır.

Allah korkusu olmadığında, kişi, korku duygusunu mutlaka kullanacaktır ve bu defa Allah'tan başka şeylerden korkmaya mecbur ve mahkûm olacaktır. Hatta öyle şeylerden korkacaktır ki, o korku sonuçta hiçbir işe yaramayacağı gibi, korkulan şeyin ne merhameti, ne acıması ve ne de şefkati söz konusu olmayacaktır. Bilâkis böyle korkular insan ruhuna elem verici belâlar, ızdırıp verici acılar ve yürek yakıcı hüznler dolduracaktır. Böylece insan, yüreğinde Allah'tan başka şeylerin korkusunu taşımanın cezasını "ivedilikle" görmüş olacaktır.⁶

Yaratıklara karşı duyulan korkunun aşırı boyutu, yani "korkaklık" derecesi için dalâlet olduğu söylenebilirse de; küfrü gerektirdiğini söylemek ölçsüzlük olur ve aklî bir hüküm olmaz. Çünkü korku damarı zaten normal ölçülerde hayatı korumak için verilmiştir. Beş altı ihtimalden bir ihtimal ile korkmak ihtiyattandır, meşrudur, vücudun kendisini savunduğu bir mekanizmadır. Yirmi, otuz, kırk ihtimalden bir ihtimal ile korkmak ise evhamdır, korkaklıktır, hayat için azaptır.⁷

Korkaklığın altında, psikolojik bir rahatsızlık arayabiliriz. Aşırı titizlik, aşırı duyarlılık, aşırı hassasiyet ve aşırı cesaretsizlik halleri ise, hayatın ve imtihanın bir cilvesi olarak yer yer kendimizi kurtaramadığımız birer günübirlilik tavırlardan ibarettir. Her zaman cesaretsiz değilizdir. Mutlaka cesaretli olduğumuz günler ve konular da vardır. Öyleyse kendimizi bir yönümüzle değil; her yönümüzle ele alalım ve kendimize haksızlık etmeyelim.

Bir takım beğenmediğimiz huylarımız vardır elbet, olmalıdır da. Unutmayalım ki, beğenmediğimiz huylarımızı "görmek ve itiraf etmek" bir kemaldir, bir olgunluktur, bir iyi huydur. Islâhı için ilk adımı attığımızın işaretidir. Öyleyse, böyle kendimize dönük tecessüslerimize, araştırmalarımıza ve sorgulamalarımıza devam edelim; iyi görmediğimiz huylarımızın düzeltilebilir birer "günübirlilik eğriden" ibaret olduğunu akıldan uzak tutmayalım.

Hiç şüphesiz, kendimizi beğenmemeye gayret edeceğiz. Ancak bu gayretimizle

kendimizi küfre veya İslâm dışında bir yerlere asla atmayalım, atanlara da aldırmayalım. Bilelim ki, bu ince tecessüslerimiz, Kur'ân'ın bizde görmek istediğı "nefsi levm etmekten ve kınamaktan"8 öte bir şey değildir. Kur'ân'ın övdüğü ve teşvik ettiğı şey ise, ancak hayırdır, hayır getirir.

Dipnotlar:

1- Rahmân Sûresi, 55/46.

2- Bakara Sûresi, 2/40.

3- Âl-i İmrân Sûresi, 3/28.

4- Câmiü's-Sağîr, 3/3348.

5- a.g.e., 3/2896.

6- Sözlür, s. 322.

7- Mektûbât, s. 404.

8- Kıyâmet Sûresi, 75/2.